

Tro&tvivl

Teologiprofessor: Jeg bliver i folkekirken, selvom jeg savner plads til mennesket

Professor i teologi Anders-Christian Jacobsen bruger en stor del af sin arbejdstid på at skabe rum for samtale med de studerende. Foto: Flemming Jeppesen/Fokus

27. november 2017, kl. 0:00

Dorte J. Thorsen

Teologiprofessor Anders-Christian Jacobsen har gjort op med sig selv, at han ikke skal konvertere til den ortodokse eller katolske kirke, selvom han i folkekirken savner den plads til mennesket, som de andre kirker har

Hvordan vil du beskrive din tro?

Jeg er nok meget tidstypisk. På den ene side er jeg en af de lidet troende, som ikke har hverken meget faste eller stærke overbevisninger og daglige trosvaner. Men omvendt kan jeg ikke forestille mig tilværelsen uden tro – og vel at mærke troen på det guddommelige i den kristne forstand, som altid har været min virkelighed.

Man kunne måske ellers godt forestille sig, at jeg som teolog ville være mere dogmatisk og bastant i mine udmeldinger om, hvad der er rigtigt og forkert. Men jeg opfatter det snarere sådan, at jeg på grund af mit teologiske arbejde er blevet mere søgende og mere åben over for, at tro kommer i mange skikkelser. Og det gælder også min egen tro, som på flere områder henter indhold fra forskellige kristne retninger.

Hvordan var forholdet til religion i dit barndomshjem?

Jeg voksede op i Nordjylland, nærmere bestemt Han Herred ved Jammerbugten i et hjem, hvor vi tilhørte Indre Mission. Det gjorde mange i byen, selvom der også var både grundtvigianere og

folk, der ikke var troende. Men Indre Mission fyldte meget i mit barndomshjem, og vi kom flere gange om ugen i missionshuset og i kirken. Alkohol var forbudt, der blev ikke danset, og vi havde æselkort i stedet for almindelige spillekort. Jeg gik også i søndagsskole og til spejder. Men med tiden fik jeg det svært med de helvedestanker og den fortabelsesforkyndelse, som blev praktiseret hos Indre Mission. Mine forældre var heldigvis ret rummelige og sørgede for, at vi blev oplyst. Så selvom vi levede i en tidslomme, vidste vi godt, hvad der skete i samfundet, hvor ungdomsoprør og kvindekamp var i gang.

Det var alligevel meget anderledes for mig at komme til Aalborg og begynde på gymnasiet og få et andet udblik og nogle andre venner. For nu fik jeg verden helt tæt på, hvilket også var dejligt. Og det føltes pludselig meget nemmere at trække vejret. På det tidspunkt var jeg helt voksen, da jeg på grund af massiv skoletræthed gik ud af skolen tidligt for at komme i gartnerlære, og jeg blev også uddannet gartner først. Så jeg var 20 år, da jeg begyndte på gymnasiet.

Hvad har udfordret din tro?

Udfordringen kommer ikke fra andre religioner. Den største udfordring for min tro er, at der er så meget lidelse og uretfærdighed i verden. For hvis Gud er god og retfærdig, hvorfor tager han så ikke affære og gør det hele lidt bedre? Men også naturvidenskaben har ofte udfordret mig, for er de fakta, som vi har om verden, efterhånden så langt væk fra traditionen og troen, at kristendommen ikke længere giver mening? Og hvordan får man overhovedet den videnskabelige virkelighed til at hænge sammen med den religiøse verden og ikke mindst det religiøse sprog? Det kan være meget svært at forklare kristen tro i et moderne verdensbillede.

Hvad har formet den tro, du har i dag?

Min tro er livet igennem blevet formet i rolige bevægelser fra barndommen i Indre Mission over ungdommen i KFUM og KFUK og til voksenlivet på Det Teologiske Fakultet i Aarhus, hvor jeg stadig er, og hvor jeg er så privilegeret, at jeg har tid til at tænke mange tanker om tro.

Der har også altid været en ikke-fordømmelse i mit hjem, så jeg har aldrig haft brug for at smække med døren eller råbe højt, men kan derimod stadig diskutere teologi med både min bror, der er folkekirkepræst på den bløde midterbane – og så min 92-årige mor, som engang i ungdommen var missionær i Afrika, og som bestemt ikke altid er enig med mig, men altid er interesseret i mit arbejde.

Selv har jeg gennem mange år også været meget interesseret i oldkirkens teologi, og jeg kan identificere mig med både teologiske tanker og liturgi fra oldkirken. Det er dog ikke en løsning

for mig at konvertere hverken til den ortodokse eller den katolske kirke, selvom jeg har overvejet det.

Og ikke mindst her i reformationsåret er det blevet tydeligt for mig, at mennesket er meget mere inkluderet i den katolske og ortodokse teologi og liturgi, end det er i den lutherske. Ja, af alle protestantiske kirker, så er mennesket måske allermindst med i den danske folkekirke, hvor alt intellektualiseres. Mennesket sættes ud på et sidespor, og de tætte bånd mellem både liv og lære og mellem tro og lære, som er en integreret del af både den ortodokse og den katolske kirke, afskæres. For det er ikke gerningsretfærdighed, som vi møder dér, men et helhedssyn på forholdet mellem Gud og menneske, der opstår, når liv, tro og lære kombineres. Det helhedssyn kan man måske også finde i pietismen, som jeg voksede op med og nu vender tilbage til, bare på en anden måde.

Hvordan gør din livsanskuelse en forskel i din hverdag?

Der er i mig en grundlæggende tanke om menneskets værdi, om at vi er skabt i Guds billede og skabt ligeværdige. Der er derfor for mig en kristen moral og forpligtelse til at møde mennesker åbent og med interesse.

Det gælder privat, men det gælder også på mit arbejde, hvor jeg bruger meget tid på at tale med de studerende om både det faglige og alt andet.

Jeg havde også selv som studerende den glæde at møde undervisere, som interesserede sig for mig. Så jeg ved, hvad det betyder, når der bliver skabt rum for samtale og muligheder for at komme videre. Det prøver jeg at give videre sammen med det modspil, som også kan bringe en studerende videre, måske især dem, der ikke vil ud med, hvad de selv mener. For til dem kan jeg godt finde på at sige: Kom bare frem med dine meninger. Det handler nemlig også om, at jeg bliver en mur, som de studerende kan spille bold op ad.

Hvem er forbillede for dig i eksistentielle spørgsmål?

Jeg er generelt betænkelig ved både idoler og forbilleder. Men jeg er blevet inspireret af mange gennem mit liv fra min mor over de kammerater, jeg fik som ung på både gymnasium og universitet, og til de gode kolleger, som jeg har i dag, samt mange flere, som jeg møder på min vej.

Så det er en hel række, som alle har det tilfælles, at det er mennesker, som får det, de siger, og det, de gør, til at hænge sammen, fordi deres overbevisning smitter af på den måde, de lever på, og omvendt.

Hvad er det bedste åndelige råd, du nogensinde har fået?

Jeg er ikke længere så skråsikker, som jeg har været. Jeg er med alderen også blevet mere tilbageholdende med at modtage og give gode råd. For man skal være meget tæt på mennesker for at give både konkrete og mere åndelige råd. Jeg har heller ikke selv fået åndelige råd, der har vendt op og ned på mit liv, men mødet med mange gode mennesker har formet mig åndeligt.

Der er dog alligevel en situation, som står som noget særligt. Det var engang, hvor jeg var midt i en privat samtale om tro og eksistens, og hvor den anden part så sagde, at efter vedkommendes mening skulle alle, der beskæftiger sig med tro, meditere en time om dagen for at få roen og dybden med i formidlingen. Jeg har så aldrig kunnet følge det råd i min travle hverdag, og jeg tror også, at det for mig er en utopi. Men der er ikke desto mindre noget om det, og bare det at være bevidst om nødvendigheden af ro og eftertænksomhed giver et andet perspektiv.

Andre læser lige nu

Kronik23.11.2017 21:00

Ingrid Meinhardt

Vi, der blev tilbage

Det er otte måneder siden, min mand døde. Nu bliver det snart hans fødselsdag, jul og nytår – og intet er, som det plejer. I en alder af 64 år er jeg blevet alene. Hvor meget af mit liv er passé? Hvor ved vi i grunden såre lidt – om livet efter døden, skriver kronikøren

Dramaserie26.11.2017 21:00

Karen Dyssel

"Herrens Veje" afsnit 10: Serien begyndte fabelagtigt, men endte middelmådigt

4 stjerner

”Herrens Veje” lod varslerne vinde, men den eksistentielle og besjælede udforskning af tro og ånd endte med at tabe. Det startede fabelagtigt, men endte middelmådigt

27.11.2017 00:00

Af Nina Ausum Agergaard, Videnskab.dk

Fire kopper om dagen er grænsen, hvis kaffe skal være sundt

Kaffe i moderate mængder har flere gavnlige sundhedseffekter end dårlige, viser nyt studie